

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:
centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedve nényben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papír-áruháza részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Akinek diesteljes nevét félszázad óta nap nap után hódolattal, csodálkozással és büszkeséggel emlegetjük, akinek örökkévaló műveit ugyanannyi idő óta nemcsak a könyves polcon tartogatjuk, de egyuttal lelki örömünkre és igaz épülésünkre imádságos könyv gyanánt olvassuk is s akinek fényes emlékét márczius idusán soha meg nem szűnő kegyelettel évente föllevenítjük, — a magyarságnak ezt a páratlanul álló tüneményes alakját ma egy szépen fejlődő ország, egy nagy multu nemzet, egy lelkes nép határt nem ismerő hévvel ünnepli.

Ritka nagy ünnepünk ez. Nem képzelhetünk hazánkban egy parányi falut, egy csöpp községet, mely nem kíván részt venni belőle. Mindenütt föl fog hangzani a költő dicsérete, de frázist és üres szóvirágot sehol se fogunk hallani, mondva csinált, erőszakolt ünneplést sehol se láthatunk majd, mert csak a szív, a rajongás fog Ő róla beszélni, s a tisztelet és szeretet lesz ezen ünnepnek a főrendezője.

A hatalom képviselője meghajlik majd a még hatalmasabb szellem nagysága előtt, a büszke főúr leteszi az elismerés pálmáját a népköltőnek, az értelmiség megköszöni a sok élvezetet, amit versei nyújtottak, s a nép? az ünneplők zöme? . . . oh, az tapsol, vigad és szívből őül a nagy diadalnak, melyet a köréből származott egyszerű poéta vívott ki ország és világ fölött — a tollal.

És a karddal . . .

Oh, miért hogy ez az öldöklő eszköz is belezajtszott ebbe az üstökös pályafutásba?! Talán most másképpen ünnepelnék, olyanformán, mint nem is oly régen, Jókai jubileuma napján.

De különben fonságesebb így Petőfi élete, hogy

abban a kardnak is szerep jutott. A gondviselés akarta így s ő maga is.

„Ott essem el én, a harc mezéjén.”

Tulajdonképen gyászünnepet kellene most ünnünk, mert hiszen tudjuk, hogy a végzetes segesvári ütközetben — a fejéregyházi sikon — vérzett el ifjan a nagy férfiú, ott dobant utolsó hazájáért a nemes szív, és akkor némult el mindörökké a dalos ajk.

Mi azonban mégis örömmünnepet ültünk: virágokat hozunk, dicséretet zengünk. S ez jól van így. Petőfi 1849. július 30-án nem halt meg, csak halhatatlanná lett. Nem a vad kozák dárda döfte keresztül, csak a Génusz borította rá láthatatlan fátyolát. Porait hiába keressük a földben, mint akár Mózesét és Mahomedét hiába keresték . . . Van-e tehát okunk szomorkodni? Kivált most, miután megérnünk adatott, hogy azóta — ötven év alatt — ez a mi halhatatlannak meghódította nekünk — irodalmunknak — az egész művelt világot? Van-e okunk gyászra, mikor angol, orosz, francia, svéd, finn, török ismeri immár és méltányolja elméjének tüzes termékeit?

Nem mi csak örülhetünk, hogy a kiskőrösi szegény mészáros fia följutott a világirodalom nagyjainak sorába és ott is az elsők közé.

Mi csak örülhetünk, hogy akadt lantos, aki a magyar alföldi nép zamatot, erőteljes nyelvét szalonképessé tette az affektált, czikornyás nyelvezet ellenében.

Örülhetünk, hogy a nehéz időkben úgy szólván lelket öntött szegény küzdő honvédekbe az ő búbajos dalaival.

Örülhetünk, hogy egy hőst ünneplünk, aki a csatatérre vonult hazája szabadságát kiküzdeni s aki a véres mezőről szállott föl az Olympusra . . .

Lesz és legyen is örvendezés országsszerte s akik lelkük mélyéből résztvesznek az ünnepekben,

azok szent és magasztos érzés fogja áthatni, azokat érezni fogják az ünnepektől szellem közelségét és reményteljesen térnek majd haza.

Hisz nem hagy el minket a magyarok Istene! Mert amíg méltóan tudjuk megülni nagyjaink emlékét, amíg halásak tudunk lenni koszorúsaink iránt, mindaddig meg is érdemeljük a nap éltető melegét s az anyaföld áldásos termékenységét . . .

A munkaprogramm.

(P. C.) A nyári szünet Széll Kálmán miniszterelnökre nézve nem a pihenés napjai. A forró hónapokat nagyrészt rátóti birtokán tölti ugyan, de azért ott is elfoglalják őt a két tárczához tartozó ügyek s onnan is gondosan vezeti az ország politikai életét. Figyelmét semmi mozzanat sem kerüli el, legyen az bár fontos, vagy jelentéktelen. Észrevesz mindent s e szerint alkotja meg ítéletét a felett, minek a különböző irányokban történnie kell.

Mindenekelőtt az ország közigazgatására irányozta tekintetét. A változtatások, melyeket utolsó időben a főispánok körében tett, elég világosan mutatják, minő szellemben akarja a miniszterelnök az adminisztrációt vezetni. Az egyoldalú pártmozgató Széll nem akarja a közigazgatásban érvényre juttatni. A közigazgatás feladata az, hogy minden népréteg minden szükségletének szolgáljon, már pedig nem teljesítheti ezt a feladatot, ha pártönként befolyásolja. Előreláthatólag további változások is lesznek a főispáni státusban, de semmi esetre sem oly terjedelemben, mint néhány ellenzéki lap követeli, és nem is abban az értelemben, hogy minden újan kinevezett főispán mindezekelőtt az ellenzéknek kell hogy tessen. Ezekhez a rendszabályokhoz legközelebb a közigazgatás reformja csatlakozik. A vonatkozó törvényjavaslatokat előkészítik s valószínűleg a jövő év tavaszán a képviselőház elé terjesztik.

Osztre a kvótabizottság, a delegációk és a horvátországi bizottság összehívása van kilátásba véve. Ami a kvótabizottságot és a delegációt illeti, ennek összejövetele az osztrák parlamenti viszonyoktól függ. A legelső feltétel természetesen az, hogy az osztrák birodalmi gyűlést ismét összehívják.

TÁRCZA.

Petőfi emlékezete.

Szabadság! Oh mi édes ez a szó! . . .
Szabadság! Oh mi drága volt a bér! . . .
Hogy vérzett, sajgott annyi hősi seb! . . .
Jó fr volt rá a győzelem-babér.
Minek siratni akár egyet is?
Oh dicső hon! Te érted hulltak el.
S zengne csak újra: Talpra, föl magyar!
Elöl mennék meghalni is, ha kell.

Te szent szabadság! népek napja te,
Sugarad lángot vet, nemcsak hevít.
És összetörtük mind a láncokat,
Szabadok vagyunk! Szabadok megint.
A rablincs sulya már nem zörög,
A rég várt ige hat a légen át.
Szívünk remeg . . . de büszkén feldobog:
Mily csodás dolgot regél a világ!

Ki a nagyobb? hisz annyi, annyi volt,
S légy erre büszke sírodig, magyar,
Némán oszolj a féltett hant elé,
S keresd, hol annyit közös sir takar.
S ne bánd, egynek nem tudni merre, hol
Hordta el a szél drága hamvait,
A lelke izzó tűz, a szíve láng,
S e tüzláng visszaadta őt megint.

Nagyon bús, talán el se mondanám,
Gyászruhát öltött az ég feketét,
De hogy lássunk a csillagok közé,
Egy ifju költő irta fel nevét.
Talpra magyar! . . . Oh mint rezgett a föld!
Hegy, völgyön, rónán adáz tusa dúlt . . .
Zászlónk tépett . . . baj is ez, fent lobog,
Az ég derült, bár csillaga lehullt.

Csillagok fényutja csak tünemény,
E csillag fényutja tiszta való.
Fél század óta nappal, éjszakán
Ép oly tündöklő, ép oly ragyogó.
A lelke izzó tűz, a szíve láng,
Megholtan is gyűjt mindenik szava,
Hisz olyan drágák voltak neki,
Te szent szabadság! Te édes haza.

Szabadság! Oh mi édes ez a szó!
Szemem lángol, a szívem úgy dobog,
S nem soká, igaz, pillanatra bár,
Elfelejttem, hogy én csak nő vagyok,
Még csak nem is hős, felénk, gyenge nő,
De szívvel, lélekkel magyar leány.
Szeretlek én is véghetetlenül,
Meghálnék érted, drága, szép hazám!

Sallak Róza.

Petőfi Sándorról.*

(Visszaemlékezések.)

Állítatik, hogy Petőfi 1849. július 31-én esett el a segesvári csatában s a nemzet most készül megünnepelni halálának 50-ik évfordulóját. Én életében már lelki barátomná ohajtván őt, részt kívánok venni ünneplésében.

1848-ban a jelenkor ifjai közül, szabadságot lehelő költésze miatt, előttem Petőfi Sándor magaslott ki. Még hatalmasabban, mint egykor Vörösmarty „Szózata”, megragadták bensőmet hazafias költeményei, s ezek közt mindenképp felett az, mely a világszabadsággal azonos, mely oly természetesen és magasztosan fejt meg, hogy „Nincsen többé szeretett király”.

Felkerestem dohány-utczai szállásán. Honn találtam nejevel, s mint barátok váltunk el, hű barátokul szövetkezve a népszabadság küzdelmeiben, hazánk s nemzetünk szabadságának kivívásában.

Petőfivel egyik barátom ismertett meg az utcán, találkozáva vele, kijelentettem, hogy szállásán is felkeresem, bizonyos általunk megállapított időben mentem hozzá s igen jó kedvűnek találtam.

Ha emlékezetem nem csal, egy nagyobb szobán át mentünk egy másikba, hol egy fiatal, csinos nőben nejét megismertette, majd nem egy óra hosszat társalogtunk a családi élet kedvessége, örömei, azután a reám anyyra kedves hatású költeményei s a népszabadságnak ellenállhatatlan kivívása fölött s meg is

* A Petőfi-ünnep alkalmából megjelent „Petőfi-emléklapból.”

A második feltétel meg az, hogy az osztrák ellenzéki pártok ne csináljanak obstrukciót. A delegációk megválasztását persze nem lehet megakadályozni. A delegátusokat országunkon kívül választják s a választásoknak nem kell okvetlen a képviselőház plenumában történniök. A kvótabizottság megválasztását obstrukció által mindenesetre meg lehetne gátolni, csak hogy ebben az esetben, ha ugyanis e közt a két bizottság közt meg egyezés nem jöhet létre, ismét a korona döntene és ezt aligha ohajtja az osztrák ellenzék. Valószínű tehát, hogy a delegáció és a kvótabizottság választását nem fogják megobstruálni. Ami a horvát országos bizottságot illeti, — írja végül a „P. Corr.“ — úgy látszik, a tárgyalások némileg el fognak húzódní, de nem lehet kétkedni, hogy végre is létesül a kielégítő meg egyezés.

A Petőfi-ünnep.

A mai országos ünnepből Alsófehér vármegye lakossága is kivészi méltó részét. A vármegye összes városáiban és nagyobb községeiben alkalmi Petőfi-ünnepet rendeznek, a segesvári ünnepeken pedig impozáns módon vesz részt városunk hazafias közönsége.

A segesvári ünnepélyeken — mint már jeleztük — az országgyűlés küldöttségében vármegyebeli képviselőink közül Török Bertalan, a nagyenyedi választókerület országgyűlési képviselője, és Zeyk Gábor, Vizakna város képviselője, vesznek részt.

A vármegye közönségének küldöttsége Gáspár János vármegyei főjegyző vezetésével a következő megyebizottsági tagokból alakult: Albert Iván, Benedek Gábor, dr. Ebergényi Sándor, dr. Garda Kálmán, Felszeghy Sándor, Kontz Albert.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium Nagy Lajos rektor professzor, Bodroghi János és Váro Ferencz tanárokból álló küldöttséggel képviselteti magát.

A nagyenyedi ipartestület e hó 27-én délután 6 órakor ifj. Winkler János elnökletével megtartott közgyűlésében határozta el a részvétel módozatait. Az ipartestület egy nagyobb küldöttséggel képviselteti magát a mai ünnepeken és diszes koszorút helyez a szoborra. A küldöttség ifj. Winkler János elnök vezetésével a következő tagokból áll: ifj. Winkler János, Incze István, Bauer Antal, Király Béla, Máthé István, Folbert Tamás, Gergely István, Spangenberg Gyula, Jakab Károly és Lázár József. Nagy-Enyed város polgárságából ezeken kívül részt vesznek még Bisztricsány Lajos és Junász Lajos.

Mindezen küldöttségek a szombati éjjeli vonatokkal indultak Segesvárra és ma reggel már viradatkor az ünnep helyszínén voltak.

Koszoruk. A Nagy-Enyedről Segesvárra ment küldöttségek mindegyike diszes koszorukat vitt magával, melyeket az ünnepélyek aktusa alatt helyeznek a szobor talapzatára.

Nagy-Enyed polgárságának koszoruja elővirágokból készült vörös selyem szalagon a következő felirattal:

„Petőfi dicső szellemének Nagy-Enyed polgársága.“
A Bethlen-kollégium diszes koszoruja nemzeti színű szalagon a következő felirattal:

„A Bethlen-kollégium Petőfi szellemének.“
Az ipartestület diszes elővirág-koszoruja kék selyem szalagon a következő felirattal:

„Petőfi halhatatlan emlékének Nagyenyedi ipartestület.“

Miriszlóiak az ünnepélyen. A nagyenyedi küldöttségekhez Miriszló községéből két tekintélyes gazda, u. m. Sipos és Horváth is csatlakoztak és szintén részt vesznek az összes ünnepélyeken.

Lapunk zártakor vesszük a hírt, hogy vármegyénk-ből a fent említett küldöttségen kívül még a következők vesznek részt a segesvári ünnepélyen:

Vizakna város képviselőjében Szabó Albert bányafőnök, dr. Ambrus Pál városi orvos.

A nagyenyedi küldöttségekhez csatlakoznak még: Farkas Sámuel, Áron János, Balla István, Zsakó András, Richárd Mihály, Klein Gyula, Fekete Mihály, Pap János gyógyszerész, Székely Béla tanfelügyelői tollnok Magyar Ferencz és Müller Zoltán joghallgatók.

Dr. Nagy Károly.

Ismét nagy veszteség érte bányavidékünket. Megdöbbentő fatuma vármegyénk ez érdekes és fontos pontjának, hogy vezérlő férfait, oszlopos polgárait egymásután, rohamosan vesztí el. Rövid időközökben dőlnek ki azon férfiak, kik e vidéknek díszét, éltető elemét képezték. A távbeszélő ma azon szomorú hírt hozza, hogy dr. Nagy Károly, vármegyénk lb. főorvosa, Abrudbánya város kiváló polgára, e hó 28-án elhunyt. Mely lelki megilletődéssel, igaz részvétellel fogadtuk e hírt, mert dr. Nagy Károlyban Abrudbánya városa egyik legtekintélyesebb polgárát, a bányavidék társadalmának egyik legszármottevőbb férfait vesztítette el. Dr. Nagy Károly bányamegyei főorvos, az abrudbányaverespataki nehezék-pénzalap főorvosa, Abrudbánya városának képviselői tagja, az abrudbányai állami iskola gondnokságának elnöke, a bányavidék életében hosszú éveken át tekintélyes vezérszerepet vitt. Világlátott, nagy műveltségű és tudományú férfi volt, ki különösen a bányavidék közéletében érvényesítette fényes tehetségeit. Abrudbánya fejlődése sokat köszönhet neki; a körülzárt magyarság fentartásában, erősítésében pedig az oroszlárnész őt illeti. Közszeretetlen álló nevének segítségével önfeledő, fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki, hogy Abrudbánya és vidékének magyarságát idegen behatásoktól megvédje, a magyar művelődést terjessze; hosszú éveken át küzdött, fáradozott a magyarság érdekében és az ő es neje elismerésre méltó fáradozásait illetékes helyeken is méltányolták, és nejt csak nem régen tüntette ki ő Felsege az ujonan alakított Erzsébet-renddel. Noha dr. Nagy Károly már huzamosabb időn át betegeskedett és betegségét körül-

igértük, hogy e czélből az országgyűlés alatt is közösen vállaltva működendünk.

Az országgyűlésen leendő együtt működhetésünk reményében csatlakoztam, mert a szabadszállási választó közönség Petőfi ellen felizgattatva, másnak szolgáltatott ki a választási jegyzőkönyv és az országgyűlésnek az e választás megvizsgálására kiküldött bizottsága közbejött események folytán nem működhetvén, Petőfi nem lett képviselőtársunkká.

Ugy tapasztaltam, hogy ez őt igen elkésértette és inkább csakis mint költő működött néhány hónapon át, később a honvédség szervezetvén, ő is e téren kívánt hazájának szolgálni.

November közepe táján ismerkedtem meg Bemmel. Ő felajánlotta hazánknak szolgálatát. Fülkereste a honvédelmi bizottság tagjai közt László testvérbátyámat is és ez őt minél előbb ohajtotta hadseregünkben működő tábornokká.

Az utcán egy szintén lengyel merényletet kísérelt meg ellene. Rálőtt. E merénylet miatt, melyet egy lengyel intézett, sokakban megingott a Bem iránti bizalom. Fivérem azonban a merénylőben az orosz hatalom eszközét gyanította s elkövetett mindent mielőbbi alkalmaztatása végett és bemutatta őt nálunk, aki ezután idejét sokszor töltötte körünkben, törve velünk a német nyelvet s mi törve vele a francziát.

Fivérem többször étkezésre is meghívta, de ebéd után feketé kávéra, ha csak lehetett, hozzánk jött. Ilyenkor jött el rendszeren Bem is, úgy, hogy családunk barátjává

vált és negyedfélves Jenő fiamat kis adjutánsává (segédévé) avatta.

Végre alkalmaztatott és én többé vele nem találkoztam. A Királyhágón tuli győzelmes csatái után azonban fivéremnek, kivel folyton levelezett, Debreczenbe egy hosszucsövű puskát és kis segédének egy csinos nemzeti színű zászlót küldött, melyek családunknak becses ereklyéi voltak.

November közepe után Pesten az utcán egyszerre találkoztam Petőfivel. A régóta egymást nem látottak, meleg barátsággal üdvözöltük egymást. Azonnal meghívtam hozzájuk, hogy Bemmel, a szabadság kitűnő hős tábornokával, megismertessem. Eljött; a szabadság bajnoka és legszabadabb költője találkoztak és rokonul éreztek hazánk megmentésének és szabadságunk kivívásának küzdelmében.

Pár órai társalgásunk perczekként tűnt el. Jellemző Petőfíre a gyermekek iránti szeretete, mert midőn értesült, hogy Bem fiamat kis segédévé avatta, ez neki annyira tetszett, hogy őt fel-felkapta és át meg átölelte.

A végzet úgy akarta, amint emlékszem reá, többé vele nem találkoztam.

És ma, midőn a nemzet elestének 50-ik évfordulóját készül megünnepelni, most is szerető nagyrabecsüléssel emlékezem reá s ohajtom, hogy áldja őt örökre a magyar nemzet és minden magyar örökölje szabadságszeretétét.

Madarász József.

belől ezelőtt két évvel megtett oroszországi utazásaiban szerezte, halála mégis váratlanul jött és bizonyára fájdalommal tölti el mindazok szívét, kik a finom, előkelő, előzékeny, nagyműveltségű vendégszerető főorvost és működését ismerték.

De megilletődéssel és mély részvétellel tölti el lapunk szerkesztőségét is dr. Nagy Károlynak halála, mert a Közérdek is előkelő munkatársát vesztette el benne. Bizonyára emlékeznek t. olvasóink Taligás Áron tárczáira, remek utelírásaira, melyek lapunk Tárca és Csarnok rovataiban jelentek meg és oly sok élvezetes és tanulságos perczet szereztek olvasóinknak. Ez a finom humoru, éles megfigyelésű „Taligás Áron“ dr. Nagy Károly munkatársunk volt. Utolsó közleményei lapunkban a múlt évben jelentek meg, még pedig Oroszországi levelei, és amíg egészségi állapota engedte, oly lelkiismeretesen teljesítette hirlapírói teendőit, hogy bármerre járt hosszú utazásaiban, pihenő óráit is arra használta fel, hogy kedvenc lapját, a Közérdeket, élményeiről értesítse. Szt.-Pétervárról, Moszkvából, Konstantinápolyból, Triesztből, Venczéből küldötte leveleit hozzánk és Taligás Áron álnév alatt dr. Nagy Károly élvezetes közleményei jelentek meg.

Az utolsó évben sokat betegeskedett, de amíg csak tehetett, mindig lelkiismeretesen teljesítette kötelességeit. Mint az abrudbányai állami iskola gondnokságának elnöke, ez intézet erősítését, fejlesztését igyekezett minden erejéből telhetőleg elősegíteni; lelkiismeretes buzgalommal vezette az iskola adminisztrációját, és főleg az ő érdeme, hogy az új intézet nehéz feladatainak derekasan megfelelni is képes.

Lapunk zártáig közelebbi részleteket a gyászesetről nem kaptunk. Szomorú kötelességet teljesítünk most, midőn mély részvétünket fejezzük ki bánatos özvegyének, rokonainak és ohajtjuk, leljenek vigaszt azon általános szeretet és tiszteletben, mely az elhunytat földi pályáján kísérte és mely emlékét örökeletűvé fogja tenni.

Vegyes hírek.

— **Pogány György** nyug. főispán Déváról rokonai látogatására Nagy-Enyedre érkezett és pár napot fog itten rokonai körében tölteni.

— **Zinner Gyula**, a Magyarország és Külföld kiadótulajdonosa és felelős szerkesztője, ki már Pozsony, Trenesén, Gömör, Borsod, Zemplén, Szabolcs, Veszprém, Zala, Fejér, Baranya, Somogy, Bekés, Torontál, Krassó-Szörény, Temes vármegyék képes kiadása leírását csinos kiállítású füzetekben adta ki, s legközelebb Hunyad vármegyét utazta be, hasonló czélből Alsófehér vármegye leírásához gyűjt adatokat. Természeti szépségeiben s történelmi nevezetességeiben gazdag vármegyénkben bizonyára igen kiváló anyagot fog találni érdekes munkájához.

— **Halálozás.** Barlabás Pál, az állami közut nagyenyed-gyulafehérvári szakaszának utmestere, e hó 27-én hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt, ki terhes családot hagyott maga után, szolgálatában példás buzgalommal és kötelességtudással járt el. Temegetése, melyen az államépítészeti hivatal tisztviselőkarán és személyzetén kívül városunk számos polgára vett részt, e hó 29-én délután ment végbe.

— **A marosújvári sósfürdőn** július 26-kig az állandó fürdővendégek száma 324, az ideiglenes vendégeké 780 volt.

— **Érdekes nyári mulatságot** tervez augusztus hó 13-ára a marosújvári bányász-zenekar és helyi tűzoltó zenekar. E napon ugyanis a sétatéren sétahangversenyt és utána a fedett táncz helyiségben táncmulatságot rendez. A sétahangversenyen egy pár darabot az ezen alkalomra egyesített két zenekar fog játszani és így valódi monstre hangversenyben fog gyönyörködni a közönség, a táncz-zenét pedig a bányász-zenekar vonós része fogja szolgáltatni. Ez idő szerint mindkét zenekar Rák János karmester kitűnő vezetése alatt áll és a bányász-zenekar jó hírneve nem mai keletű és hogy a kitűnő vezetés mivé fejlesztette a tűzoltó zenekart, arról a közönség meggyőződést fog szerezhetni a hangverseny alkalmával. A mulatság tiszta jövedelme egy-egy harmadrészben a Bethien-szobor, a bányász zenekar és tűzoltó egyesület javára fog fordíthatni. A bővebb részleteket azonnal közöljük, mihelyt a végleges program egybe állítva lesz.

— **Követésre méltó példa.** Maros-Ujvárt a napokban 6 női és 6 férfikabinnal népfürdő nyílt meg, melynek áldásait a szegény nép, tekintettel sós tartalmára, nem csak üdülés, hanem gyógyczelokra is használhatja. Nem szükséges bővebben kommentálnunk, hogy mily áldásos és dicséretre méltó ezen intézkedés, hanem igenis felhívjuk reá a városi hatóság figyelmét, mert egy ingyenes népfürdő nagyon reá férne Nagy-Enyedre is és a malomárok mentén kis költséggel

könnyen is volna létesíthető. Egy ilyen népfürdő a mellett hogy üdülés szempontjából nagy szolgálatot tenne a szegény népek, évente egy pár aldozatot vonna el a Marostól, melyre most a szegény nép kizárólag utalva van.

— **Egy hét sensatiója.** Egy nagy város rendőri hírei között számot tenne azon tömeges gyilkosság, öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet, melynek városunk e héten színtere volt. Két emberhalál, ezek közül egy gyilkosság, egy öngyilkosság folytán, két súlyos testi sérülés gyilkossági kísérlet következtében és egy meghusult öngyilkossági kísérlet. Valóban elszomorító jelenségek s ha ez események egy nagy város keretében folynak le, egyszerű rendőri hír számba mennek, de ily kis városban, hol minden ember ismeri a másikat, nagyobb megdöbbenést keltenek és hosszú időn át képezik a részvet, undor, megbotránkozás, megdöbbenés hangján megnyilatkozó közbeszéd tárgyát.

Székely Mihály 15 éves szűcs inas nyitotta meg a sort szerdán, ki a hidegkut árkanál teljesen ismeretlen okból szíven lötte magát, úgy találták meg delután 5 óra tájt a mezőről hazatérő munkások. A szerencsétlen gyerekenber délben még gazdájánál és munkaadójánál ebédelt.

Csütörtökön este felé az Enyedről Csombordra vezető úton folyt le egy nagy mérvű verekezés, melynek egy áldozata halva maradt a színteren, kettő pedig a kórházban fekszik ápolás alatt, a gaztett elkövetői pedig börtönben várják méltó büntetésüket.

A jelzett helyen a déleství órákban egy néhány részeg bagói cigány duhajkodott és lövöldözött revolverből. Krisztea Juon mezőőr kérdőre vonta és figyelmeztette őket, hogy ily botrányos viselkedés nyílt országúton nem tűrhető. Erre a részeg csorda reá támadott a mezőőrré és egyikök, névszerint Ávrám Tódor 21 éves tömlőzőt ült gazember, úgy Krisztea, mint a segítségére siető Molnár György vasuti őrt revolverével úgy összelövöldözte, hogy Krisztea halva maradt a színhelyen, Molnár György pedig három súlyos sebbel került a kórházba. Pórnál járt a szintén segítségére siető Sárdi József is, kit a többi cigány bottal vert össze, úgy hogy az is kórházban fekszik. A cigányok a hőstett elkövetése után kerekét oldottak, de közülök öt darab, névszerint Ávrám Tódor, a főbűnös, továbbá Bambu Tódor, Lakatos Nátyi, ifj. Lakatos Nátyi és Lakatos Ádám még az nap a csendőrség kezei között voltak, kik alig tudták őket a feldühödött nép rögtönítélkezésétől megmenteni. Előkerült a revolver is, egy rozoga 9 mm. jöszög, mely egy ember halálát idézte elő, még pedig, mint a bonczolás kiderítette, mindkét — a mellbe furódott lövés feltétlenül halálos volt. Szerencsés volt Molnár György, mert mindkét lövés a bőr alatt futott végig és nemesebb részt nem sértett. Az esetnek, remélhetőleg akasztóféval végződő folytatása a bíróságnál lesz. Ez esetből kifolyólag azonban felhívjuk a rendőrség és csendőrség figyelmét a gomba módra tenyésző pálinkás butikokra, melyek különösen heti vásár alkalmával csak úgy öntik ki magukból a kóbor, foglalkozás nélküli, mindenre kész cigány népet.

A meghusult öngyilkossági kísérletet Vecsei József né követte el, ki felakasztotta magát, de idejekorán levágták és az életnek visszaadták. Reméljük, hogy egyhamar nem kell ennyi borzalmas eseményt regisztrálnunk.

— **A trónörököséről.** A Berliner Tageblatt minap hosszabb cikket közöl Ferencz Ferdinánd kir. hercegről. A cikket írója szól a trónörökös uti leírásáról, amelyet néhány évvel ezelőtt adott ki, amikor kelet-ázsiai utazásából megérkezett. Ez a könyv, ugymond, olyan embernek az írása, aki maga gondolkozik, maga eszelepszik, s minden impulzusra könnyen reagál. A trónörökös uti naplóját estéknint írta kajütjében, frissen, amint benyomásait magába szedte. Írását valami sajátos családi hang jellemzi, amely kifejezésre jut leveleiben is. Szereti az egyszerűséget és a természetességet, s uti naplójában számtalan példája van annak, miképpen tudja kikerülni a hivatalos fogadtatást. A trónörökös szívesen jár egyedül, s intézi vásárlásait maga, hogy lássa, mint járnak el az emberek, ha nem jön udvari kísérettel. Sőt akárhányszor utazik egyedül. A király után ő Magyarország és Ausztria legjobb vadászja, aki épp oly biztos kézzel lötte le az indiai elefántot, mint Ázsia tigrisét. E mellett művészi ízlésű ember, akinek nagy műtörténelmi tudása van. Konapisi palotájában szép muzeuma van, melyet át fog tenni a bécsi Beatrix-gassén lévő palotájába. Szeretettel foglalkozik az irodalommal, jól ismeri a hadi történelmet, s a katonai szolgálatot a szárazföldön és a tengeren egyaránt kitünően ismeri.

— **A brassói áll. fa- és köipari szakiskola** szeptember elsejével működésének 15-ik évét kezdi meg. Tanulhatni itt: asztalos mesterséget, műfaragást,

vagyis fában és kőben való díszítő szobrászatot, nemkülönben építési kőfaragást is. Az intézetet végzett tanulók mint iparos-segédék lépnek ki az életbe, kik 2 évi üzleti gyakorlat után önálló üzletet nyithatnak. A tanfolyam 4 éves. Egyéves önkénytelenségre nem jogosít. Előtanulmány 4 alsó elemi iskolán túl még 2 iskola. 13 évnél idősebb gyermekek főlvételi vizsga alapján is fölvehetők. Tandij nincs. Beiratási díj 4 korona. Biztosíték egyszer s mindenkorra 6 korona, mely végül visszajár. Kapesolt internátusban 24 szegény jó tanuló lakás és táplálásban, 10 kosztban részesülhet ingyenesen. 10 forint havi díj előleges lefizetése ellenében intézeti kifőző köteles reggelit, ebédet és vacsorát adni az intézeti növendékeknek. Beiratások szeptember első 4 napján történnek, ezélszerű azonban már július vége előtt jelentkezni. Ingyenes ellátásra a kérvények július 30-ig okvetlenül benyújtandók. Belépéshez kell születési, egészségi, iskolai bizonyítvány, nyilatkozat, hogy a gyermek az intézetet teljesen elvégzi, ingyen ellátást igénylőknek szegénységi bizonyítvány is.

— **Itt az ugorka-idény, a holt szezon!** Semmi sem történik az egész világon, csak egy nevezetes dolog esett az elmúlt héten — Milán szerb királyt, aki ugyan ebből az állásából kicseppent, de azért mégis ő uralkodik Szerbiában, agyon akarták löni. Erről a merényletről is bőven megemlékezik a „Képes Családi Lapok“ illusztrált szépirodalmi hetilap, melynek figyelmét semmi néven nevezendő aktualitás el nem kerül, s melynek előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Nem mulaszthatjuk el olvasóink figyelmét felhívni a „Képes Családi Lapok“ illusztrált szépirodalmi hetilap Petőfi-számára, mely a nagy költő halálának 50-ik évfordulóján jelenik meg. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a Képes Családi Lapok kiadóhivatala, Budapest, VI., Szondy-utca 11. szám.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Amit e lefolyt héten a belfogyasztás egyáltalán még használhatott, merőben néhány zöldtakarmányfaj magvára, azután tarlórépára, mely továbbat is kendő és végre zöldtrágyázáshoz való csillagfürtre szorított. Bitorherének új termését úgy a beföldről, valamint Francia és Olaszországból is ajánlják, bár magasabbak érette az igények, semmint tetemesebb vásárlásokra vezethetnének.

Csarnok.

Petőfi szobra előtt.

Szobor előtt állok, s mintha szobor volnék,
Nem tudok, nem bírok elmozdulni onnét.
Ott függ tekintetem, mint gyümölcs az ágon,
S elmereng a lelkem szép magyar hazámon.

Nem kérdezem, ki vagy? te érczbe gyurt lélek,
Hiszen magyar vagyok, hogyne ismernélek!
Te vagy e szép hazán dalhősök királya,
Szabadságtavasunk zengő pacsirtája!

Te vagy, kinek ajkán honom nyelve ha szólt,
Majd búvösen zengett, majd meg villámot szórt
Kezedben még mintha látnám a lángostort,
Melyet suhogtattál, véred ha lángra forrt.

Szinte hallni vélem most is azt a lantot,
Melyen viharzón a „Talpra magyar“ hangzott.
Oh, mintha látnánk s körülted a fénykört,
Midőn a népharczou lantod, kardod széttört...

Könnyet sirt a nemzet, a honfiszív vérezett,
Siratta a hazát, sirtat ma is téged...
Ám a haza él már! s hogy éljen a halott,
Érczbe örökíté meg azért alakod.

Most itt állsz, mint Phárosz, hogy világsz nekünk
S fényednél gyulasszuk tette honszerelmünk!
Itt állsz és körülted folyton nyüzsg az ember,
De rád alig tekint, tekinteni sem mer.

Oh de hogy is merne a ronda önérdék,
Mely arany borjunak hajt mindennap tétet;
Hogy is nézhetne rád e rútabb a rútánál,
Rád, ki a hazáért élni, halni tudtál!

Megrendülne mélyen a rozsdás öntudat,
Melynek tekinteted csak villámot mutat;
Magszégelné magát, kinek réges-régen,
Mindem ami magyar, még a szó is szégyen.

Oh, mért nem is dörög haragod felettök,
Hogy elszállna innét hollósótét lelkök.
De nem! Jobb, hogy ajkad néma, hangot sem ad,
Lelkők hitvány sarát dobnák talán reád.

Pedig te oly féltett kincse vagy a népek,
Hogy árnyuknak sem szabad érní nagy emléked!
A nemzet haragja, ha színig telik majd,
Mint vihar a polyvát, elsöpri e korcs fajt.

Csak várj, csak tujj tehát! Örkdj, mint egy nemtő,
Örkdj e szép hazán, míg az idő nem jó.
Szeretni e hazát tanítsd meg e népet,
Mig mi koszorúval adózunk tenéked.

Petheő József.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvény társaság könyvnyomdájában.

776. szám

1899.

Árlejtési hirdetmény.

Az ezen kir. orsz. fegyintézetben 1900. év január 1-től 1900. év december hó végéig szükséges mintegy 800 köbméter első minőségű hasábos, nem usztatott **bükk tűzifa szállításának** biztosítása iránt f. évi **augusztus hó 29-én** d. e. 10 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik árlejtésni kívánnak, hogy szabályszerűen bélyegzett és a vállalati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatukat, melyben az ajánlati egységi árak számokkal és betűkkel kiirandók s az is kiteendő, hogy ajánlattevő a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető árlejtési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, a fent kitett határidőig hozzám nyujtsák be.

Az árlejtési feltételeknek meg nem felelő, vagy más irányban szabálytalan, továbbá az elkésve érkezett, végül a pót- vagy utóajánlat nem fog figyelembe vétetni.

Az ajánlat borítékára „Tűzifa-szállítási ajánlat“ czim irandó.

Kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Nagy-Enyed, 1899. évi július hó 26-án.

Uray
igazgató.

1881 1-1

Első erdélyi kávé-szétküldési raktár!

KÁVÉ

5 kilós zsákokban bérmentve.
Árjegyzék.

	frt	kr
1 kiló Santos válogatott	1	20
1 kiló Jamaikai jóízű erőteljes	1	36
1 kiló Guatemala finom igen ajánlató	1	54
1 kiló Portorico középszerű finom	1	68
1 kiló Portorico legfin. erős nagyszemű	1	86
1 kiló Ceylon finom	1	76
1 kiló Ceylon nagyszemű igen finom	1	98
1 kiló Cuba nagyszemű legfinomabb	2	08
1 kiló Aranyjáva zamatos	1	96
1 kiló Mocca valódi arabiai	1	98
1 kiló Gyöngy finom minőség	1	86
1 kiló Gyöngy nagyszemű kiváló min.	2	16

Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beklüldésével küld

PAPP LÁSZLÓ
Kolozsvárt, Theologia-épület. Telefon 212.

Egy öt kilós szállítmány összeállítható többféle kávéfajokból is. 1869 4-10

Kizárólagos szétküldés Kolozsvárról!
Transzito nagy raktár Triesztben!

KÁVÉ

Fiuméből

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve:

1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó ízű	4.60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű	5.60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű	5.76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé	6.12
1 zsák 4 kgr. kék Jáva gyöngykávé	6.80

elvámulva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.

Árjegyzéket és látkepes levelezőlapot kívánatra ingyen küld.

FRATELLI DEISINGER,
FIUME, szabad kikötő 34.
A magyarországi kávéosok bevásárlási forrása

1814 9-16

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az
ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis, mint eddig,
ezentul is **Eszéken, felsőváros**

Dienes C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes bőrtisz-
tátalanságokat biztosan el-
távolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr.
1 üveg „ Spitzer-mosdóvíz 40 „
1 darab „ Salvator-szappan 50 „
1 doboz „ lyoni rizs por „
3 színben „ 50 kr és 1 frt.
1 tégely kézpaszta „ 60 kr.

Figyelmeztetés.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott véd-
jeggyel el van látva, és kérik a t. közönség csakis **DIENES-**
féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1738 15—15

Bikszádi

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

A

KUTKEZELŐSÉG

BIKSZÁD

(Szatmármegye.)

Bikszádi ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében,
több hirneves egyetemi orvostanár
a külföldi és drága **Selters** és **Gleichenbergi** vizeknek. Gyó-
gító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitünően
bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálag-hurut, vérköpés ellen.
Nagy konyhasóttartalmánál fogva verhányás, tudócsucs-hurutnál és kez-
dődő gümőkórnaál, továbbá kitünő eredményt értek el a **BIKSZÁDI VIZ**
alkalmazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut,
máj- és epehólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomok-
ban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bán-
talmaknál, mint specificum vált be.

Bikszádi viz bérleje s a sztojkai viz fölarusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkai ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába
nevezték el *magyar karlsbadi*
vizek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta
betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, vala-
mint epekő bajoknál, nemkülönben *czukorbetegségnél*
alkalmazva, valóságos csodákat mivel, kitünő hatásu a **SZTOJKAI**
ÁSVÁNYVIZ a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok
és görvélykóros bántalmaknál is. — A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** dús szén-
savtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörpvel vegyítve, mint
kellemes üdítő ital pártját ritkítja. A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** hosszas
használatu az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz
ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb
állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulaj-
donsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

4—10 1848.

Főraktar:

Cirner J. József urnál (Nagy-Enyed) és **Molnár Árpád** urnál (Abrudbánya.)

Sztojkai

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

A

FORRÁSKEZELŐSÉG

SZTOJKA

(Szolnok-Doboka m.)

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA és PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal
versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállítása tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta,
tintatartók, tollak, tollayekek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzó, **rajzeszközök**, festékek, ecsetek,
rajztáblák, rajztömbök, torlógumnik, szivaecskék, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett
szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtatnak s pontosan
teljesítetnek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek“

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések**
közlésére kiválóan alkalmas.

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtatnak az üzleti irodában: Főtér 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomatványraktár.

Írószar-kereskedés.